

Navodila o podatkovni bazi avtobusnega voznorednega sistema

Podatke o avtobusnih voznih redih prevozniki posredujejo v obliki tekstovne datoteke (v nadaljnjem tekstu: metadatoteka). Metadatoteka je interpretacija avtobusnega voznorednega sistema v obliki strukturiranega teksta; tako imenovanih "blokov". Sestavlja jo šest blokov:

1. Režimi,
2. Postajališča,
3. Relacije,
4. Vozni redi,
5. Vožnje,
6. Opisi voženj.

Bloki si morajo slediti v zgoraj predpisanem vrstnem redu. Vsak blok ima naslovni stavek, ta je postavljen v oglate oklepaje. V samem bloku se nahajajo zapisi. V vsakem bloku je struktura zapisa točno določena. Zaporedje zapisov znotraj bloka načeloma ni pomembno. Struktura metadatoteke:

[REŽIMI]

Oznaka režima:7, Opis:80, Avtor režima:3¹

[POSTAJALIŠČA]

Postajališče:25, Avtor postajališča:3, DTK25:3, Številka:3, Pomen:1

[RELACIJE]

Začetek relacije:25, Avtor začetek relacije:3, Konec relacije:25, Avtor konec relacije:3, MN km:5 MN čas:5

[VOZNI REDI]

Vrsta:2, Prevoznik:3, Štev:4, Verzija:2, Linija od:25, Opis:70, Linija do:25, Leto:2, Označba:1, Način:1, Od:8, Do:8

[VOŽNJE]

Vrsta:2, Prevoznik:3, Štev:4, Verzija:2, Oznaka vožnje:2, Smer vožnje:1, Čas:4, Oznaka režima:7, Kooperant:3, Štev vožnje:5

[OPISI VOŽENJ]

Vrsta:2, Prevoznik:3, Štev:4, Verzija:2, Oznaka vožnje:2, Zap št postajališča:5, Postajališče:25, Avtor:3, Ura prihoda:4, Ura odhoda:4, Postanek:1, Stacionaza:5

1. Blok: Režimi

Namen:

Blok se uporablja za opis vseh voznorednih režimov, ki jih prevoznik uporablja pri sestavi voznih redov.

Naslovna vrstica: [Režimi]

Struktura zapisa:

Stolpec:	1-7	8-87	88-90
Vsebina:	Oznaka režima	Opis	Avtor režima
Tip podatka:	7 znakov	80 znakov	3 znaki
Primeri:	A57D*AL	Vozi ob delav. razen sobote ob del. dneh podjetja Livar	A57
	D	Vozi vsak dan	0

Vsebina polj:

Oznaka režima

Je sedem-mestna koda voznorednega režima. Prevoznik mora lastne šifre – to so takšne, ki jih ni na nacionalnem seznamu objavljenem v pravilniku o voznih redih – sestaviti sam.

¹ Kjer je npr.: "Oznaka režima" ime atributa, številka 7 pa pomeni, da je vrednost atributa podana s sedmimi znaki.

Opis

Je 80 znakov dolg opis voznorednega režima.

Avtor režima

Je 3 znake dolga koda, ki ima lahko vrednosti ali:

- 0 ; kar pomeni, da je režim nacionalen, da je avtor "Pravilnik o voznih redih" ter, da se ga ne sme spreminjati ali
- tri znake dolgo kodo prevoznika, ki je avtor režima.²

2. Blok: Postajališča

Namen:

Blok se uporablja za vnos tistih postajališč **izključno** izven ozemlja Republike Slovenije, ki jih prevoznik potrebuje za sestavljanje **mednarodnih** voznih redov. Če prevoznik mednarodnih voznih redov nima (ne usklajuje oziroma registrira), ta blok ne vsebuje nobenega zapisa.

Naslovna vrstica: [Postajališča]

Struktura zapisa:

Stolpec:	1-25	26-28	29-31	32-34	35
Vsebina:	Ime postajališča	Avtor postajališča	DTK	Številka	Pomen
Tip podatka:	25 znakov	3 znaki	3 znaki	3 znaki	1 znak
Primer:	Graz	A22			

Vsebina polj:

Ime postajališča

Vnese se ime postajališča v tujini.

Avtor postajališča

Vnese se tri znake dolga koda prevoznika, ki postajališče v tujini uporablja.

(Ime postajališča + Avtor postajališča) skupaj sestavljata kodo postajališča v tujini.

DTK

Prazno, se ne včitava (polje je pripravljeno za širjenje strukture).

Številka

Prazno, se ne včitava (polje je pripravljeno za širjenje strukture)

Pomen

Polje je lahko ali:

- prazno ali
- vsebuje vrednost "*", kar pomeni, da je postajališče v seznamu pomembnih postajališč (se pri tujih postajališčih ne uporablja in se ne včitava).

² Kodo prevoznika dobi vsaj prevoznik ob prvi registraciji. Podeli mu jo organ MPZ, ki je pristojen za registracijo linijskih avtobusnih prevozov.

3. Blok: Relacije

Namen:

Blok se uporablja za vnos relacij **izključno** izven ozemlja Republike Slovenije, ki jih prevoznik potrebuje za sestavljanje **mednarodnih** voznih redov. Če prevoznik mednarodnih voznih redov nima (ne usklajuje oziroma registrira), ta blok ne vsebuje nobenega zapisa.

Naslovna vrstica: [Relacije]

Struktura zapisa:

Stolpec:	1-25	26-28	29-54	55-57	58-62	63-67
Vsebina:	Zacetek_relacije		Konec_relacije		Km	Cas
	Postajalisce_od	Avtor_od	Postajalisce_do	Avtor_do		
Tip podatka:	25 znakov	3 znaki	25 znakov	3 znaki	celo število, 5 mest	celo število, 5 mest
Primer:	Spielfeld MP	A22	Graz	A22	55	60

Vsebina polj:

Postajališče od + Avtor od

Začetno postajališče relacije v tujini. Je lahko tudi mejni prehod, tuja stran (npr. Spielfeld MP).

Postajališče do + Avtor do

Končno postajališče relacije v tujini. Je lahko tudi mejni prehod, tuja stran (npr. Spielfeld MP).

Km

Vnese se dolžina relacije v kilometrih.

Čas

Vnese se čas vožnje v minutah.

4. Blok: Vozni redi

Namen:

V bloku opišemo podatke o voznem redu.

Naslovna vrstica: [Vozni redi]

Struktura zapisa:

Stolpec:	1-11	12-36	37-107	108-132	133-134	135	136	137-144	145-152
Vsebina:	VR-ID	Naziv linije			Leto	Oznacba	Nacin	Obdobje_veljavnosti	
		Linija_od	Opis	Linija_do				Obdobje_Od	Obdobje_Do
	11 znakov	25 znakov	70 znakov	25 znakov	2 znaka	1 znak	1 znak	dan, mesec, leto	dan, mesec, leto
Primer:	PRA573501	Sevno		Novo mesto	99	R	P	01091999	31082000

Vsebina polj:

VR-ID

Polja: Vrsta+Prevoznik+Številka+Verzija (obvezno v tem zaporedju) sestavljajo registrsko številko voznega reda oziroma identifikator, v nadaljnjem tekstu označen kot **VR-ID**. Ta je v sestavljen iz:

Vrsta:

Vnese se oznaka za vrsto prevoza, in sicer:

PR primestni
MK medkrajevni
MN mednarodni

Prevoznik:

Vnese se trištevlična koda prevoznika po seznamu prevoznikov.

Številka:

Vnese se štirimestna številka voznega reda³.

Verzija:

Vnese se dvomestna oznaka voznega reda; v primeru, da vozni red nima verzije, se vrednost polja pusti prazno.

Naziv Linije

Polja: Linija od+Opis+Linija do (obvezno v takšnem vrstem redu) sestavljajo **Naziv linije**:

Linija od

Vnesemo ime začetne postaje (25 znakov).

Opis

Vnesemo opis poteka linije (do 70 znakov); če v nazivu linije ni vmesnih postaj, pustimo polje prazno.

Linija do

Vnesemo ime končne postaje (25 znakov).

Leto:

Vneseta se dva znaka, ki opisujeta prometno leto – čas veljavnosti voznega reda oziroma voznoredno leto (dvoštevlično; npr. "99" za voznoredno leto 1999/2000).

Označba:

Vnese se označba voznega reda⁴, ta je lahko:

O za nespremenjene vozne rede
N za nove vozne rede
S za spremenjene vozne rede

Način:

Vnese se način prevoza, ta je lahko:

P Potniški
H Hitri
D Direktni

³ Prevoznik za nespremenjene in spremenjene vozne rede vnaša številko, kot jo je prejel pri prvi registraciji. Za nove vozne rede vnese predlog številke voznega reda v skladu s sledečimi navodili:

prometno leto	nespremenjeni	spremenjeni	novi
1999/2000	ohranijo staro številko	ohranijo staro številko (dobi številko med 3000 in 3500)	3501 do 4000 (jo potrdi upravljavec)
2000/2001	ohranijo staro številko	ohranijo staro številko (dobi številko med 4000 in 4500)	4501 do 5000 (jo potrdi upravljavec)
2001/2002	ohranijo staro številko	ohranijo staro številko (dobi številko med 5000 in 5500)	5501 do 6000 (jo potrdi upravljavec)
...			

⁴ Prevozniki v fazi prijavljanja na razpis oziroma usklajevanja uporabljajo oznake "O", "N", "S".
Po uspešnem usklajevanju, ob vpisu v register, upravljavec podeli voznemu redu oznako "R" (**R** v registru, registriran).

Obdobje od, Obdobje do:

Vnese se obdobje, v katerem se opravlja prevoz.

Datum se vnaša v obliki dan – mesec – leto; tj. 2-mestno celo št. – 2-mestno celo št. – 4-mestno celo št.

Polji skupaj definirata obdobje prevoza. Pri tem naj prevozniki za primestne in medkrajevne linije vnašajo kot obdobje veljavnosti celotno prometno leto ter posebnosti (sezonskost itd.) opisujejo s pomočjo voznorednih režimov.

Pri mednarodnih voznih redih se vnaša pravo obdobje veljavnosti, kot je navedeno v meddržavnih dokumentih.

5. Blok: Vožnje**Namen:**

V bloku opišemo podatke o posameznih vožnjah oziroma odhodih in prihodih.

Naslovna vrstica: [Vožnje]

Struktura zapisa:

Stolpec:	1-11	12-13	14	15-18	19-26	27-29	30-34
Vsebina:	VR-ID	Oznaka vožnje	Smer	Čas	Oznaka režima	Kooperant	Številka stolpca
	11 znakov	2 znaka	1 znak	ura minuta 4 znaki	7 znakov	3 znaki	celo število, 5 mest
Primeri:	PRA573501	1	+	1200	A57D*AL	A59	00001
	PRA573501	2	-	1500	D	0	00002

Vsebina polj:**VR-ID:**

Je registrska številka voznega reda, kot je definirana v bloku "Vozni redi". Je tuji ključ, kar pomeni, da v bloku "Vožnje" ne more obstajati registrska številka voznega reda (VR-ID), če takšne ni v bloku "Vozni redi".

Oznaka vožnje:

Je oznaka vožnje; skupaj z registrsko številko voznega reda tvori ključ (identifikator) posamezne vožnje. Prevozniki načeloma vpisujejo zaporedno številko (enako številki stolpca; glej nadaljevanje).

Smer vožnje:

Označuje smer vožnje; zavzame lahko samo vrednosti "+" ali "-". Pozitivnost je odvisna od tega, kako bomo v bloku "Opis voženj" podali zaporedje postajališč. Če vožnja poteka v isti smeri kot so opisane postaje, je oznaka za smer vožnje "+".

Čas:

Vnese se čas odhoda z začetnega postajališča (če je smer +) oziroma čas prihoda na končno postajališče (če je smer -). Če tega podatka prevoznikov program ne izračunava, se lahko vnese "0000".

Oznaka režima:

Je 7-mestna koda režima. Je tuji ključ, kar pomeni, da mora takšen režim že biti definiran v bloku "Režimi".

Kooperant:

Je trimestna koda prevoznika, ki opravlja posamezno vožnjo v kooperaciji. V primeru, da vožnje ne opravlja kooperant, mora biti vnesen znak "0".

Številka stolpca:

Je zaporedna številka stolpca v voznorednem obrazcu.

6. Blok: Opisi voženj

Namen:

V tem podatkovnem bloku opisujemo poti in podajamo čase odhodov in prihodov za posamezne vožnje.

Naslovna vrstica: [Opisi voženj]

Struktura zapisa:

Stolpec:	1-11	12-13	14-18	19-43	44-46	47-50	51-54	55	56-60
Vsebina:	VR-ID	Oznaka vožnje	Zap. št. postajališča	Postajališče	Avtor	Prihod	Odhod	Postanek	Stacionaža
Tip podatka:	11 znakov	2 znaka	celo število 5 mest	25 znakov	3 znaki	ura minuta 4 znaki	ura minuta 4 znaki	1 znak	celo štev. 5 mest
Primer:	PRA573501	1	00001	Kočevje	0	1017	1017	D	00000
	PRA573501	1	00002	Livold	0	1022	1022	D	00004

Vsebina polj:

VR-ID:

Je registrska številka voznega reda, kot je definirana v bloku "Vozni redi". Je tuji ključ, kar pomeni, da v bloku "Opisi voženj" ne more obstajati registrska številka voznega reda (VR-ID), če takšne ni v bloku "Vozni redi".

Oznaka vožnje:

Je zaporedna številka vožnje; skupaj z registrsko številko voznega reda tvori ključ (identifikator) posamezne vožnje.

Zap št. postajališča:

Vnese se zaporedna številka postajališča vzdolž poti.

Postajališče:

Je ime postajališča, dolgo največ 25 znakov. Ni moč vnesti postajališča, ki ga ni v seznamu postajališč ustreznega daljinarja. Pri mednarodnih voznihih redih je lahko postajališče tudi iz bloka "Postajališča".

Avtor:

Vnese se triznakovna koda prevoznika, a le če gre za postajališče v tujini; sicer se vnese znak "0".

Prihod:

Je čas prihoda avtobusa na postajališče. Čas je zapisan kot dve dvomestni celi števili: ura in minuta (sekunde v tej verziji niso predvidene). Lahko ostane prazno!

Odhod:

Je čas odhoda avtobusa s postajališča. Čas je zapisan kot dve dvomestni celi števili: ura in minuta (sekunde v tej verziji niso predvidene). Lahko ostane prazno!

Postanek:

Ima lahko vrednost "D" ali "N"; opisuje ali avtobus na postajališču ustavi (D) ali ne (N).

Stacionaža:

Je število kilometrov od začetka poti do postajališča.